

Kruunu, Zebra ja Anniina ovat yleisimmät kevätvehnät

Yrjö Salo, MTT ja Patrik Erlund, ProAgria

Satoisuus, kasvu-aika, korrenlujuus, sakoluku ja valkuaispitoisuus ovat tärkeitä kevätvehnälajikkeiden ominaisuuksia. Lajikkeita on paljon ja uusia tulee jatkuvasti lajikelistalle. Virallisten lajikekokeiden tulokset kertovat lajikkeiden ominaisuuksista. Viljelijä voi valita eri alueille ja eri käyttötarkoituksiin sopivan lajikkeen.

Yleisimmät kevätvehnälajikkeet olivat vuonna 2008 maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken mukaan Kruunu (23 %), Zebra (22 %) ja Anniina (18 %). Muita lajikkeita olivat Amaretto (11 %), Tjalve (6 %), Mahti (5 %), Epos (3 %) ja Vinjett (2 %). Kevätvehnän viljelyala oli 193 000 hehtaaria.

Myöhäiset lajikkeet satoisia

Sadoltaan paras kevätvehnälajike virallisissa lajikekokeissa on ollut myöhäinen Amaretto. Ainoastaan toisella viljelyvyöhykkeellä vielä myöhäisempi Epos on ollut Amareton kanssa samaa satotasoa. Pienimmän sadon on tuottanut aikainen Anniina.

Myöhäiset lajikkeet eivät ehdi tuleentua korjuukypsiksi huonona vuonna. Ne ovat kuitenkin satoisampia kuin aikaiset lajikkeet. Viljelijän on valittava riittävän aikainen lajike, ettei sadonkorjuu vaarannu.

Lajikelistan aikaisimmat lajikkeet ovat Anniina ja Aino, kasvu-aika 101 päivää. Myöhäisin on Epos, kasvu-aika 108 päivää. Kasvu-aika lasketaan kylvöstä keltatuleentumiseen, josta kuluu vielä aikaa leikkuupuintiin.

Korrenlujuus on ollut paras myöhäisellä Epos-lajikkeella ja aikaisilla lajikkeilla Bjarne, Anniina ja Aino.

Sakoluku ja valkuaispitoisuus tärkeitä

Sakoluku on tärkeä sadon korjuussa ja korjuun viivästyessä. Myllyvehnän sakoluvun on oltava yli 180. Sakolukuun vaikuttavat lajike ja korjuuolot.

Sakoluku on ollut korjuuvaiheessa korkein Bjarnella, Quarnalla, Kruunulla ja Epoksella. Korjuun myöhästyessä

Yrjö Salo

Aikaisen Aino-kevävehnän kasvusto vaalenee, kun myöhäinen Amaretto on vielä vihreä. Näiden lajikkeiden kasvuajassa on viiden päivän ero. Kevävehnän lajikekoekenttä Piikkiön Tuorlassa 1.8.2006.

sakoluku on säilynyt parhaiten Kruunulla ja Quarnalla. Nopeimmin se on laskenut myöhäisellä Bombonalla ja aikaisilla Anniinalla ja Ainolla.

Leipävehnän sadossa on oltava runsaasti valkuaista. Valkuaispitoisuus on ollut paras Anniinalla ja Quarnalla. Pienin valkuaispitoisuus on ollut satoisalla Amaretto-lajikkeella.

Koeleivonta kertoo leivontaominaisuuksista

Koeleivonnassa jauhosaanto on ollut hyvä Amaretolla ja Zebralla, vaatimaton puolestaan Anniinalla. Sitkoa on ollut paljon Anniinalla ja vähän Amaretolla.

Leivontalaatua kuvaava Zeleny-luku on ollut hyvä Bjarnella, Bombonalla ja Anniinalla, alhainen Amaretolla. Jauhojen vedensidonta on ollut hyvä Quarnalla, Picololla ja Anniinalla, alhainen Amaretolla ja Vinjetillä.

Taikinan valmistamisesta kertova valorimertiluku on ollut hyvä Quarna- ja Bjarne-lajikkeilla, alhainen Picolo- ja Amaretto-lajikkeilla. Taikinan venytysvastusta kuvaava ekstensogrammi on ollut korkea Quarnalla, matala ja pitkä Anniinalla.

Leipätilavuus on ollut hyvä Zebra-, Vinjett- ja Anniina-lajikkeilla, alhainen Picololla ja Amaretolla. Leivän kokonaisarvostelusta kertova arvoluku on ollut hyvä Anniinalla ja Bjarnella, alhainen Epos- ja Quana-lajikkeilla.

Uusia lajikkeita lajikelistalle

Demonstrant on ollut kokeissa linjanumerolla NK 01568. Se on norjalaisen Graminorin jaloste, jota Kesko on kokeiluttanut Suomessa. Tämä on satoisa ja myöhäinen lajike, jonka hehtolitrapaino on korkea.

Puntari on ruotsalaisen Svalöf Weibullin jaloste, jota Kesko on kokeiluttanut Suomessa linjanumerolla SW 41365. Se on satoisa ja myöhäinen jaloste, joka sopii lähinnä rehuvehnäksi. Kasvuaika on neljä päivää Kruunua myöhäisempi. Lajikkeen valkuaispitoisuus on alhainen.

Wanamo on ollut kokeissa linjanumerolla Bor 03041. Se on Borealin jaloste, joka on aikainen ja leivontalaadultaan hyvä kevätvehnälajike.

Wellamo on ollut kokeissa linjanumerolla Bor 02012. Myös se on Borealin jaloste, joka on satoisa ja kasvuajaltaan myöhäinen.

Lisätietoja: yrjo.salo@mtt.fi
puh. (02) 477 2285

Kevätvehnälajikkeiden sakoluku korjuussa ja myöhemmin. Myllyvehnän sakoluvun on oltava vähintään 180. Lajikkeet paremmuusjärjestyksessä myöhemmin korjatun sakoluvun mukaan. Viralliset lajikekokeet vuosilta 2001–2008.

